

[Kristian Nygaard.]

mange Henseender uholdbare Stilling, den gældende Ordning har anbragt dem i i Forhold til deres Skolekreds.

Da den gældende Ordning blev vedtaget i 1939, var der ikke Mulighed for at se den hurtige Udvikling af Amtsskolekonsulenternes Arbejde, der har fundet Sted; og det er, saa vidt jeg har forstaaet, netop denne Udvikling, dette, at der lægges langt stærkere Beslag paa deres Arbejdstid, end man oprindeligt havde tænkt, der er Hovedaarsagen til den Ændring, der her ønskes gennemført.

Jeg forstaaer Lovforslaget saaledes, at der her ene og alene tages Hensyn til de Skolekredse, hvor Amtsskolekonsulenterne har haft deres Lærergerning, og det kan da kun glæde alle skoleinteresserede Mennesker, at Forældrekrederne ved de paa-gældende Skoler saa forholdsvis hurtigt har forstaaet, hvilken Forringelse af hele Skolens Arbejde der let kan blive Følgen, naar den dygtige Lærer erstattes af en yngre, maaske uerfaren Vikar, der tilmed selv skal sørge for Bolig, hvad der paa sine Steder nemt kan føre til, at Vikaren kun er paa Skolen i Undervisningstimerne. En saadan Ordning er efter min Opfattelse i højeste Grad utilfredsstillende, ikke mindst naar man samtidig i Henhold til den nye Skolelov ofrer store Summer paa at gøre Børneskolen saa god og værdifuld som muligt.

Der er i Lovforslaget, der fremkommer som en Ændring i Tilsynslovens § 17, en Bestemmelse om, at Amtsskolekonsulenten foreløbig beskikkes for 2 Aar, men saa føjes der til, at han i disse 2 Aar forbliver i sin Lærerstilling i Folkeskolen, medens hans Arbejde i denne Tid besørges af en af Skoledirektionen antaget og af Kommunen lønnet Vikar. Disse Bestemmelser har i særlig Grad Interesse for de kaldende Myndigheder, Skoledirektionen og Undervisningsministeriet, da den paagældende Amtsskolekonsulent jo paa et hvilket som helst Tidspunkt baade i Prøvetiden og efter at han er fast ansat i Embedet kan bede sig fritaget for at fortsætte. Men skal de kaldende Myndigheder have 2 Aars Prøvetid for at blive klar over, hvorvidt vedkommende egner sig til at være Amtsskolekonsulent eller ikke, forekommer det mig, at man maa se at finde frem til en Ordning, hvorefter der bliver Boligplads for Vikaren i Skolen i disse 2 Prøveaar. For det maa dog være rimeligt, alle Forhold taget i Betragtning, at Læreren, som skal undervise Børnene, og som jo faar Ansvaret for denne Undervisning, ogsaa har sit Ophold paa Skolen.

Nu ved jeg nok, at Spørgsmaalet ikke har saa stor Interesse straks, da alle Amtsskolekonsulenterne har virket som saadanne i mere end de ønskede 2 Prøveaar. Jeg forstaaer det derfor saaledes, at de straks vil fraflytte den Lejlighed, som hører til Skolen. Men ved fremtidige Udnævnelser vilde jeg finde det rimeligt, ifald man vil fastholde de 2 Prøveaar — jeg har ikke noget imod, at de stryges —, at det da bliver saaledes, at der i Boligspørgsmaalet maa blive taget Hensyn til Vikarens Forhold — jeg kunde ogsaa fristes til at sige: forud for Amtsskolekonsulentens.

Da Lovforslaget blev fremsat, udtalte den højtærede Undervisningsminister, at der kunde være Grund til at tage visse Spørgsmaal angaaende Ændringer i Tilsynsloven op til Drøftelse. Jeg kan paa mit Partis Vegne fuldt ud slutte mig til disse Udtalelser, og navnlig forekommer det mig at være af stor Værdi, naar Forholdet mellem Skoledirektionerne og Forældreraadenes Stilling over for Skolerne skal ændres, at man da ogsaa kan høste Fordel af de Erfaringer, man kommer til i de sønderjyske Landsdele, efterhaanden som den Ordning, vi vedtog i Fjor, angaaende de sønderjyske Skoler, kommer til at virke. Men her vil jeg dog gerne udtale Haabet om, at den højtærede Undervisningsministers Overvejelser ikke bliver alt for langvarige, da der nok er nogenlunde fuld Enighed om, at den nuværende Ordning angaaende Skoledirektionerne og Forældreraadenes Stilling ikke er tilfredsstillende, og det er mit Indtryk, at der i skoleinteresserede Kredse er en klar Forstaaelse af, at alle gode Kræfter nu maa sættes ind for at skaffe saa gode Arbejdsforhold inden for Skolen, som der er Mulighed for at skabe.

Jeg kan med disse Ord anbefale det lille Lovforslag til velvillig Behandling og til Vedtagelse her i dette høje Ting.

Hartel: For nøjagtigt et Aar siden havde vi et tilsvarende Lovforslag til Behandling her i dette høje Ting, dog indeholdt det ogsaa Bestemmelser med Hensyn til Forældreraadsvalgene, hvilke Bestemmelser nu er fjernet af Lovforslaget.

Jeg gik i Grunden ud fra, at det, da man ikke gensaa Forslaget i Rigsdagen, var en Slags stiltiende Overenskommet, at man ikke vilde røre ved det for Tiden, idet der er meget i hele vor økonomiske Stilling og vor hele politiske Stilling, der gør det forstandigt ikke at tage flere Spørgsmaal op til Løsning end strengt nødvendigt. Jeg siger dette med saa meget større Ret,